

เทศน์เช้า วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

สิ่งมีชีวิต มันปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์ สิ่งที่มีชีวิต ถ้าปรารถนาความสุข
ทำไมไม่ทำสิ่งที่ดีๆ เพื่อชีวิตเราละ ทำสิ่งที่ดีๆ ดีๆ มันจี๊ดซี้ดใจ แต่ถ้าไปตามกระแสโลก กินเหล้า
เมายามันสนุกกรีกครึ้นของมัน แต่เวลามาถือศีล ถือธรรม โอ๊ย! มันจี๊ดซี้ดๆ มันจี๊ดซี้ดมาจากไหน
ไอ้สิ่งนั้นมันบำรุงกิเลส ถ้าบำรุงกิเลส เห็นไหม คุณติ เวลาคนเสพจนติด ติดแล้วต้องหามา
ปรนเปรอมัน แต่ของเรา เราถือศีลของเราเพื่อชีวิตอบอุ่นของเรา ความอบอุ่นของเรา

สิ่งปลูกสร้างต่างๆ เขาจับมาเรียงกันมันก็เป็นขึ้นเป็นอันขึ้นขึ้นมา แต่ชีวิตเรา คุณติ หน่อแห่ง
พุทธะ เวลามันเกิดมา สิ่งมีชีวิตกว่ามันจะเติบโตมันจะโตขึ้นมา ต้นไม้ใบอ่อนกว่าจะเติบโต
ขึ้นมาเราต้องดูแลมันขนาดไหน การดูแลรักษาอย่างนี้มันเติบโตขึ้นมาเป็นสัมมาทิฐิ เป็นสิ่งที่ดี
งาม แต่เวลามันเกิดขึ้นมา ต้นไม้ที่มันเกิดขึ้นมา ถ้าต้นที่มันสวยงามที่เป็นประโยชน์มันหาได้
น้อย ไม้เบญจพรรณ ไม้สิ่งต่างๆ มันมีเยอะไป

ฉะนั้น แม้แต่ชีวิตเราเกิดมาก็เหมือนกัน ถ้าสิ่งมีชีวิตเราเกิดมา เราต้องปากกัดตีนถีบเป็น
เรื่องธรรมดา เพราะเราเกิดมากับโลก เราต้องอยู่กับโลกแน่นอน ถ้าอยู่กับโลกแล้ว โลกนี้พร่อง
อยู่เป็นนิจ โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ โลกนี้มันไม่เจริญเติบโตหรอก คุณความเจริญทางเศรษฐกิจ
ความเจริญต่างๆ ถึงที่สุดแล้วมันต้องถึงขาลง มันมีขาขึ้นขาลงเป็นธรรมดา โลกนี้เป็นอนิจจัง นี่
เราอยู่กับโลกนะ เราก็ปากกัดตีนถีบเพื่อดำรงชีวิตของเราทั้งนั้นแหละ

แต่ถ้าเรามีสติปัญญาละ มันไม่ต้องไปลงทุนลงแรงอะไรเลย หายใจเข้าก็ฝึกพุท หายใจ
ออกก็ฝึกโธ มีสติสัมปชัญญะ หัวใจเป็นนามธรรมมันอยู่กับเรา จะลงทุนลงแรงมาจากไหน
เพราะมันเวียนว่ายตายเกิด จิตเวียนว่ายตายเกิดของมันอยู่แล้ว ถ้าเวียนว่ายตายเกิดขึ้นมาแล้วมัน
โดนกิเลสตัณหาความทะยานอยากขูหย่มมันให้มันมีแรงปรารถนา มันปรารถนาอะไรละ เรา

ปรารถนาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องมันเป็นหน้าที่การงานของเรา สิ่งนี้มันเป็นประโยชน์กับการดำรงชีวิต ดำรงชีวิตไว้ทำไมละ

ดำรงชีวิต เห็นไหม ชีวิตนี้มีค่าๆ มีค่าถ้ามันมีสติ มีปัญญา สิ่งใดมันจะมีสุขกว่าจิตสงบล่ะ เวลาจิตเราสงบ จิตเรามีสติปัญญานะ มันเห็นคุณค่า แล้วมันเห็นคนอื่นทำสิ่งใดมันสลดสังเวชไปทำไมเขาเป็นอย่างนั้น ทำไมเขาเป็นอย่างนั้น ทำไมเขาไม่มีสติ คุณสิ กินเหล้าเมายา กระดกอะไรเข้าไปนะ กระดกสิ่งต่างๆ เข้าไปมันพินมันไฟทั้งนั้นแหละ แล้วกระดกเอายาพิษเข้าไปในร่างกายทำได้อย่างไร ทำได้อย่างไร

แต่เวลามันเป็นเก๊สัชนะ เวลาเขาเข้าเครื่องยา เขาเข้าเครื่องยาต่างๆ อันนั้นมันเป็นส่วนผสม อันนั้นเขาเห็นประโยชน์กับมัน เห็นประโยชน์กับมัน แต่เรากระดกเข้าไปๆ มันมีแต่สารพิษ มันมีแต่ทำลายสุขภาพของร่างกาย แล้วเขาทำได้อย่างไร เขาทำได้อย่างไร แต่โลกสรรเสริญกัน

แต่เวลาเราถือศีล เรามาถือศีลกัน เรามาประพฤติปฏิบัติกัน เวลาคนตาย ชาติ ๔ ชาติ ๔ มันไม่มีชีวิต มันเจริญเติบโตของมันได้ไหม มันรอแต่วันเน่าวันเปื่อยของมันไป แต่ถ้าเรามีชีวิตของเราอยู่ มีพลังงาน มีธาตุไฟ ธาตุไฟมันเผาผลาญอยู่ มันดูแลรักษาอยู่ ร่างกายนี้ก็เจริญเติบโตไป รักษาร่างกายนี้ไว้ รักษาร่างกายนี้ไว้เพราะอะไร

เวลาจิต เวลามันเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เขาเป็นกายทิพย์ๆ เป็นกายทิพย์ของเขา เราเกิดเป็นมนุษย์มีกายกับใจๆ เราต้องมีพ่อแม่แม่ใจ เกิดจากพ่อจากแม่ เกิดจากเวรจากกรรม นี่สายบุญสายกรรมเราถึงเกิดจากพ่อจากแม่ เทวดา อินทร์ พรหมของเขา เขาเกิดด้วยโอปปาติกะ เขาเกิดด้วยบุญของเขา โอปปาติกะเกิดเลย เขาไม่ต้องมีพ่อแม่ แม่ เขาเกิดจากกรรม ให้อเรามันเกิดจากกรรมเหมือนกัน เพราะทุกคนอยากเกิดจากพ่อแม่ที่มั่งมีศรีสุข ทุกคนเกิดมาอยากจะมีศักยภาพทางสังคม ทำไมเรามาเกิดกับพ่อแม่เราละ

เราเกิดกับพ่อแม่เราเพราะเรามีบุญ มีกรรมต่อกัน สายบุญสายกรรม ถ้าไม่มีสายบุญสายกรรมมาเกิดไม่ได้ มันมาไม่ได้หรอก ที่มันมาได้มันต้องมีสายบุญสายกรรมด้วยกัน ถ้าสายบุญสายกรรมด้วยกัน เห็นไหม “อภิชาติบุตร” บุตรที่ดีกว่า ทำสิ่งที่ดีๆ ให้อกับพ่อกับแม่ เกิดมาแล้วครอบครัวยุ่งเรื่อง เกิดแล้วครอบครัวยุ่ง ถ้าบุตรเสมอพ่อแม่ เกิดมาก็ปากกัดตีนถีบเหมือนเรา เพราะเราเกิดมาเราก็ทุกข์เราก็ยากเหมือนกัน เวลาเกิดมามีแต่เวรแต่กรรม เกิดมามีแต่

เอาแต่ใจตัว มีแต่เอาแต่ความเห็นของตัวเอง พ่อแม่มีความทุกข์ความยากไปทั้งนั้นแหละ แต่ก็เกิดเป็นลูก เพราะเป็นลูกเป็นสายบุญสายกรรม เพราะมีเวรมีกรรมต่อกัน แล้วทำอะไรมา เราทำอะไรมาถึงมาเจออย่างนี้ มันก็ทำร่วมกันมานะ

กรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนี้ คนที่เวียนว่ายตายเกิดไม่เคยเป็นญาติ เป็นพี่ เป็นน้องกันเลยไม่มี ที่เวียนตายเวียนเกิด ไม่รู้ชาติใดชาติหนึ่ง ถ้าชาติใดชาติหนึ่งเราทำสิ่งนี้แล้ว เราเกิดมาในปัจจุบันนี้ นี่ปัจจุบันกรรม ถ้าปัจจุบันกรรมนะ คุณสิ เวลานั้นสมาธิภาวนา เวทนาทุกคนไม่ต้องการปรารธนา ทุกคนต้องการปรารธนาความสงบระงับ ทุกคนปรารธนาความสุข แต่นั่งสมาธิไปมันมีแต่เวทนา พอ นั่งไปนะ จิตสงบ จิตเราพอใจอยู่พักหนึ่ง เดี่ยวเวทนามันมาแล้ว เวลานั้นไม่สมควรปรารธนา แต่มันมา มันมาเพราะอะไร มันมาเพราะว่ามันเป็นสัจจะ สัจจะมันเป็นแบบนี้ มันเป็นแบบนี้เพราะอะไร เพราะมันรับรู้ไง

สิ่งที่ดี ๆ มันรับรู้ไม่ได้ ความสงบระงับรับรู้ไม่ได้ เวลาพุทโธ ๆ มันก็เบื่อหน่ายของมัน เวลานั้นเจ็บ เวลานั้นไม่พอใจมันชอบรับรู้เหลือเกิน จิตมันชอบรู้ แล้วก็บอกเราไม่ต้องการ เราไม่ต้องการ เราอยากได้วิชา วิชาจรณสมุปนฺโน เราอยากได้วิชา เราไม่อยากจะวิชา เวทนาที่มันเจ็บมันปวดอยู่ที่นี่ มันจริงๆ ต่อหน้าเรานี้เป็นอวิชา อวิชาเพราะอะไร เพราะมันไม่รู้ ไม่ประสีประสา มันถึงไปเสวย มันถึงไปจับไปต้องใจ แต่ถ้ามันเป็นวิชา มันเป็นอย่างนี้

ในเมื่อเรานั่งของเราอยู่ สิ่งต่างๆ ถ้ามันพุทโธ ๆ ของเราไป เราต้องการความสงบ เราต้องการคุณงามความดีของเรา เราต้องปรารธนาความดี แต่เวลามันเกิด มันเจ็บ เพราะอะไร เพราะมันมีของมัน เห็นไหม สุขเวทนา ทุกขเวทนา เวทนาถ้ามันเป็นความพอใจ มันเป็นความสุขของมัน เราก็พอใจของมัน มันก็เป็นความสุขเวทนา ทุกขเวทนา เพราะตัดหาความทะยานอยากมันจับใส่ มันไม่ต้องการ มันก็เป็นทุกขเวทนา แล้วอุเบกขาล่ะ เวลาอุเบกขาขึ้นมา ถ้ามันวางเฉยได้มันก็เป็นอุเบกขา อุเบกขาแล้วเดี๋ยวมันไปไหนอีกล่ะ ถ้าอุเบกขา อุเบกขามันไม่มีสติปัญญาของมัน มันก็ลงไปสุขไปทุกข์อีก

นี่ก็เหมือนกัน เวลาทางโลกเขา สิ่งที่ทำลายสุขภาพเขา เขากินทำไม เขาหาทำไม เขากรอกเข้าปากเขาไปทำไม มันเป็นเรื่องที่มันทำลายสุขภาพ แล้วเขาไปเอาทำไมล่ะ

เวลาของเรานะ ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมชาติก็น้ำจิตสนิท ธรรมชาติจิตสนิท ให้ประโยชน์กับร่างกาย แต่สิ่งนี้เวลามันมีอยู่ทั่วไป คนก็ไม่เห็นคุณค่าของมัน แต่ถ้าเป็นสุราเมรัย โอ้โฮ! คนชอบ คนชอบกันนักเลย ใ้ันนี้ก็เหมือนกัน เวลามันเสพเวทนา มัน เป็นสิ่งที่ไม่ดี มันเป็นสิ่งที่ไม่ดี แล้วไปชอบมันทำไม เวลามันสุขเวทนา น้ำจิตสะอาดเย็นดีมัน ให้ผลกับจิต ทำไมมันไม่เอาละ แล้วอุเบกขาๆ จะเลือก จะไปทางไหน

เรามีสติปัญญา ถ้ามันมีสติปัญญามันจะเลือก มันจะแยกมันจะแยะ มันจะคัดเลือกของมัน คัดเลือกของมัน มันต้องมีปัญญาไง การทำงานของเขาก็ต้องมีปัญญาของเขา เพราะเขามีปัญญา ของเขา เขาแสวงหาของเขา เขาทำเพื่อประโยชน์กับเขา เพราะเขามีปัญญา

ถ้าเขาไม่มีปัญญา คุณสิ เราเห็น สิ่งที่ไม่น่าเชื่อถือ ไม่น่าเป็นไปเขาก็ทำกัน เขาก็ตื่นกระแ สก้นไป มันเป็นไปได้อย่างไร ทำไมพฤติกรรมเขาอ่อนด้อยขนาดนั้น เพราะอะไร เพราะเขาไม่ได้ ฝึก เพราะเวรกรรมของเขา เพราะว่าจริตนิสัยของเขา จริตนิสัยของเขานะ มันตามกระแสไป ธาตุ มันชอบอย่างนั้นละ มันชอบอย่างนั้น ไม่ใช่สติ ไม่ใช่ปัญญาเลย ก็บอก “อ้าว! ก็คนไปเยอะแยะ ก็คนเขาตื่นตื่นกัน”...ก็คนตื่นตื่น คนโง่มากหรือคนฉลาดมาก

เวลาพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะไปลาตัญชัย เห็นไหม “โลกนี้มีคนโง่มากหรือคน ฉลาดมาก”

“มีคนโง่มาก”

แล้วเราเป็นคน เรามีสติปัญญา คนโง่มาก แล้วคนโง่เป็นกระแสไป แล้วไปเชื่อคนโง่ได้ อย่งไรละ แต่เราจะเป็นคนฉลาด ฉลาดก็อยู่คนเดียว ฉลาดก็ชนกลุ่มน้อย ฉลาดก็ไม่รู้จะหวังพึ่ง กับใคร คนฉลาด อันนั้นมันเรื่องโลกๆ นะ แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญา เราฉลาดกับตัวเราเอง เราเลือก เราแยกแยะของเราเอง เราคัดเลือกของเราเอง เห็นไหม ทานยังต้องมีปัญญา

แล้วถ้าถือศีล ถือศีลแล้วไม่ต้องทำอะไรเลย มีสติปัญญากับเรา มีสติปัญญาพร้อมกับ ความรู้สึกอันนี้ ความปกติของใจ ความผิดพลาดมันก็มีของมันเป็นธรรมดา แต่เราไม่มีเจตนา เรา ไม่ทำอะไรให้มันผิดพลาดไป ความพลั้งเผลอของคนมันมี เวลาถือศีลขึ้นมามันเกร็งไปหมดเลย นะ ถ้าไม่ถือศีลอยู่สุขสบายนะ พอถือศีลทำอะไรไม่ได้แล้ว ขยับอะไรไม่ได้เลย กลัวผิดๆ มันยัง ไม่ทำอะไรไปกลัวผิดแล้ว

เราไม่มีเจตนาจะทำ จิตใจของเรามีความเมตตา เราไม่คิดเบียดเบียนใคร เราไม่ได้คิด
น้อโกงใคร เราไม่คิดต่างๆ สิ่งนี้มันไม่มีโทษแล้ว เห็นไหม ถ้าถือศีลก็มีปัญญา ปัญญาที่รู้เท่าทัน
ตัวเองนี่แหละ รู้เท่าทันความคิดเรานี้แหละ ความคิดมันจะวิตกกังวล “แห่ม! เราถือศีลแล้วนะ
เราทำอย่างนั้น” มันเกร็งไปหมด เห็นไหม

แล้วทำสมาธิ ถ้าเรามีสติ มีความปกติของใจเข้ามา มีปัญญาเข้ามา นี่มีปัญญาตั้งแต่ทาน มี
ปัญญาตั้งแต่ศีล เวลามันทำความสงบของใจมันจะมีสมาธิ สัมมาสมาธินะ เพราะสัมมาสมาธิมัน
มีสติปัญญาแล้วมันตื่นตื่น มันตื่นตื่น อืม! จิตของเราเป็นได้ขนาดนี้ เวลาทุกข์เวลายาก เวลานั่ง
แล้วมีแต่เวทนา มีแต่ความทุกข์ความยาก มันทุกข์ยากมาตลอดเลย เวลามันจะลงสมาธิ อ้าว! คัน
ไม่เข้าใจอีกมันลงมาอย่างไร มันลงไปแล้วมันตื่นตื่น ถ้าเรามัวแต่เข้าใจอยู่ จิตมันหยาบๆ แต่พอ
มันชำนาญ มันพุทธโธๆ จนละเอียดเข้ามา เราก็อายุของเราไปเรื่อย เราตั้งสติไว้ พุทธโธ อย่า
ระแวง อย่าสงสัย พุทธโธของเราไปเรื่อย ชื่อสัตย์ ความจริงกับพุทธโธ พุทธานุสติ พุทธโธของเรา
จิตของเรา พลังงานมันเป็นอย่างนั้น โดยเหตุโดยผล โดยข้อเท็จจริงของมัน มันต้องสงบเข้ามา

แต่นี้มันจะสงบเข้ามาเราก็ตื่นตื่นสักทีหนึ่ง สงบเข้ามาก็สงสัยสักทีหนึ่ง ไปกวนมันอยู่
เรื่อยเลย ไปคอยกลัวแต่จะไม่รู้ว่าสมาธิเป็นแบบใดใจ กลัวว่าสมาธิมันลงไปแล้วจะเป็นมิจจา
สมาธิจะไม่ใช่ของเรา... ไม่ต้องไปห่วงมันหรอก ถ้ามันลง ตั้งสติไว้ มันลงไป มันจิตสงบ จิตมัน
สงบโดยสัจจะ ความสุขมันเกิดขึ้น ความสุขเกิดขึ้น เวลามันคลายออกมากก็เสียสยแล้วเสียสย
อีก เราก็อภาวนาของเราบ่อยครั้งเข้า พอบ่อยครั้งเข้ามันชำนาญในการเข้าและการออก อ้อ! พอมัน
พุทธโธอย่างนี้ เรารักษาไว้อย่างนี้มันจะลงสมาธิ ถ้าเราพุทธโธอย่างนี้ปั๊บ พอเราเคย คุณิ เวลาเรา
ทำอาหาร เคยเปิดฝามือเรื่อยเลย สุกหรือยัง สุกหรือยัง สมาธิหรือยัง สมาธิหรือยัง ไปห่วงอยู่
นั่นล่ะ นั่นแหละตัวร้าย

ทิ้งมันไปหมดเลย โลกนี้มีเรากับพุทธโธเท่านั้น โลกจะถล่มทลายช่วงหัวมัน เวลาทำสมาธิ
นะ โลกจะถล่มทลาย โลกมันจะย่อยสลายไป ไม่สน

นี่มันมีข้อแม้ใจ โลกถล่มทลายไม่สน เว้นไว้แต่เวลาสงสัย เปิดฝามือนี่แหละ เว้นไว้แต่
สงสัย มันก็สงสัยไปเรื่อยละ มีสัจจะทุกเรื่องเลย แต่กิเลสมันก็เปิดช่องของมันไว้

โลกจะถล่มทลาย ไม่สนเลย พุทธโธอย่างเดียว พอมันสงบได้ มันเข้าใจ พอมันเข้าใจนี้
คนเราไม่เคยทำสิ่งใดประสบความสำเร็จเลย เขาไม่เชื่อว่าสิ่งนั้นมี คนเราทำสิ่งใดประสบ

ความสำเร็จสักหนึ่ง สิ่งนั้นมีแล้ว มันไม่เคยเป็นมันก็ว่าสิ่งนั้นไม่มี แต่มันเคยเป็น สิ่งนั้นมี ถ้าสิ่งนั้นมี สิ่งนั้นมีเพราะอะไร สิ่งนั้นมีเพราะเรากระทำ ถ้าเรากระทำได้แล้วหนึ่ง หน้าที่ ๒ เรากระทำได้อีกไหม

หน้าที่ ๒ ทำได้ หน้าที่ ๑ ทำได้ ทำได้เพราะเรามีสัจจะ เรามีความเข้มแข็งของเรามันก็เป็นไปได้ แต่หน้าที่ ๒ ละล้าละลังก็เป็นอย่างนั้นอีก ละล้าละลังจนทุกข์จนยาก เออ! ไม่เอาแล้วเราพูดไปอย่างเดียว มันก็ลงได้อีก พอลงได้อีก สิ่งนี้เราชำนาญในวสี ชำนาญในวสีเพราะอะไร เพราะสิ่งที่ทำไม่ได้มันเข็ด มันขยาดใจ ล้มลุกคลุกคลานมาทั้งหมดเลย ทำอะไรไปแล้วเหมือนกับเสียเปล่า แต่ไม่เสียเปล่า ไม่เสียเปล่าเพราะอะไร ไม่เสียเปล่าเพราะทำความดีบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรานั่งสมาธิภาวนากัน เกิดทุนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ทำทานร้อยพันพัน ไม่เท่ากับถือศีลบริสุทธิ์หนึ่ง ถือศีลบริสุทธิ์ร้อยพันพัน ไม่เท่ากับทำสมาธิได้หนึ่ง ทำสมาธิร้อยพันพัน ไม่เท่ากับเกิดภาวนามยปัญญาขึ้นหนึ่ง

เป็นร้อยพันพัน เราบูชาใคร ถ้าจิตมันสงบขึ้นมา นี่เราทำทานเป็นหมื่นๆ ครั้ง ที่ทำสมาธิได้อย่างนั้น สิ่งนั้นเพราะอะไร เพราะคุณภาพใจ สิ่งมีชีวิต ต้นไม้มันเป็นสิ่งมีชีวิต ไม่มีวิญญาณครอง มันยังเจริญเติบโตขึ้นมาได้เพราะเขาคุณแลมันดี จิตใจของเราถ้ามันเจริญเติบโตขึ้นมาด้วยภาวนามยปัญญา เติบโตมาด้วยเรามีคุณธรรม มันเติบโตมาได้ เห็นไหม ถ้ามันเติบโตมาได้ ชีวิตเราจะเหลวไหลไหม ชีวิตเราจะสำมะเลเทเมาไหม ชีวิตของเราจะมีเป้าหมายไหม ถ้ามีเป้าหมาย เป้าหมายมันคืออะไร? เป้าหมายคือว่าเอาใจของเราไว้ในอำนาจของเรา

นี่ใจเรามันอยู่ในอำนาจของกิเลสใจ แม้แต่ตัวเองก็สงสัยในตัวเอง แม้แต่ตัวเองก็ไม่มี ความมั่นใจตัวเอง นี่เป็นเพราะเราเป็นชาวพุทธนะ เรามีรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง เราถึงมีสะพานเดินกัน เราถึงทำทาน เราถึงมีศีล เราถึงหัดภาวนากัน เพราะเรามีเป้าหมายของเรา รัตนตรัยเป็นที่พึ่งนะ แต่ตัวเองยังเป็นที่พึ่งไม่ได้ แต่ถ้าทำสมาธิ จิตมันสงบเข้ามา มันมีที่พึ่ง มีที่พึ่งเพราะอะไร เพราะเป็นสัจจะ เป็นความจริงที่เกิดขึ้นมาจากใจของเรา

ถ้ามันเกิดขึ้นมาจากใจของเรา กระแสสังคมเขาจะรุนแรงขนาดไหน “สมาธิไม่ต้องทำ ใช้ปัญญาไปเลย ทางลัดสั้น ครูบาอาจารย์องค์นั้นก็สอนเย็นเยือก ครูบาอาจารย์องค์นั้นก็สอนแล้วมันเสียเวลา ผู้ของเราไม่ได้ เราทำลัดสั้นแล้วเราก็เหมือนกันเลย” ทุกคนพอเจอหน้ากันก็ว่างๆ ว่างๆ

ว่างๆ เหมือนกัน...จืดชืดน้ำ มีแต่จืดชืดน้ำกันไป ความจริงไม่มีสักคน เพราะอะไร เพราะถ้าเรา
ทำสมาธิได้มันประกาศกลางหัวใจ

เราทำมาเกือบเป็นเกือบตาย เราทำมาทุกซักราชขนาดนี้ ถ้าจิตใจมันอ่อนแอเนะ จิตใจคนที่
อ่อนแอ พอเราทำมาเกือบเป็นเกือบตาย พอเขาเสนอแนวทางลัดสั้น แนวทางที่ไม่ต้องทำ
อะไรเลย แนวทางที่เป็นจืดชืดน้ำ อาจจะไปกับเขา ใหม่ๆ ที่เรามีเงินมีทองนะ ใหม่ๆ ที่เรามีศีล มี
สมาธิ มีปัญญาเนะ แต่เวลาใครมาขู่มาเหย้า ถ้าไม่มีจุดยืนมันก็จะไปกับเขา แต่ถ้าเรามีจุดยืนของ
เรา จุดยืนเพราะอะไร จุดยืนเพราะเราทำมาเกือบเป็นเกือบตายขนาดนี้ กว่ามันจะเป็นได้จริง
ขนาดนี้ แล้วว่าลัดสั้นๆ ลัดสั้นมาจากไหน มันจะมีมาได้อย่างไร

ถ้ามีมาแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ปรารถนามารื้อสัตว์ชนสัตว์ ใครจะมีปัญญาดีกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครจะมี
อำนาจวาสนาเท่ากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้ามันเป็นได้จริง องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าในพระไตรปิฎกจะบอกไว้เลยนะ ในพระไตรปิฎกนี้อ่านนะ อ่านเสร็จแล้ววาง
ไว้ แล้วเราไปลัดสั้นกัน ลัดสั้นจะเข้ามาหาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้สะดวกนะ มันมี
ไหม? มันไม่มีเลย ถ้ามันไม่มีเลย ทำไมเราเชื่อกันอย่างนั้นล่ะ

ถ้าเราเชื่ออย่างนั้นนะ เราวางสิ่งนั้นไว้ กระแสสังคม ถ้ามีสติปัญญา เวลาบ้านถ้ามีคนอยู่
มันมีความสะอาด บ้านนั้นจะมีคนรักษาดูแล จะซ่อมแซมบ้านนั้น จะดูแลมันไม่เสื่อมโทรม
บ้านไหนเป็นบ้านที่เรามีบ้านหลายหลังเราก็จ้างบ้านไว้ ดูแลบ้านไว้ แล้วก็ลือลือกุกุญแจไว้ ผู้คน
มันจะเกาะเลย เพราะมันไม่มีคนอยู่ ไม่มีคนคอยทำความสะอาดมัน แล้วถ้าเกิดมีโจรมีภัยมันเข้า
มางัดมาแงะ บ้านหลังนั้นมันก็จืดจางไปหมด

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อถ้าจิตของเรามีสติปัญญาในร่างกายของเรา บ้านนี้มีเจ้าของ บ้านนี้มี
เจ้าของ ร่างกายนี้ จิตใจนี้มีสติปัญญาเป็นเจ้าของ มันดูแล มันรักษา มันไม่ปล่อยให้สกปรก
โสโครก มันไม่ปล่อยให้ใครเข้ามาฉกชิงวิ่งราวมันไป แต่บ้านนี้บ้านร้าง หลวงตาท่านพูดบ่อย
เวลากรรมฐานท่านเอ็ดนะ “ซากศพเดินได้”

คนเดินดีๆ นี่แหละ นักกรรมฐานเดินอยู่ที่นี่ ท่านบอกว่าศพเดินได้ ศพเดินได้เพราะอะไร
เพราะมันไม่มีสติ เดินไปแบบขอนไม้ไผ่ เดินกันไปแบบซากศพเดินได้ ซากศพคือบ้านร้างไง

มันไม่มีสติมีปัญหาอยู่ในตัวใจ นี่มีบ้านหลังหนึ่งแล้วปล่อยไว้ ปล่อยมันเร่รอน มันไม่มีเจ้าของ ไม่มีคนคอยดูแลมัน เห็นไหม เหมือนซากศพเดินได้ ศพเดินได้ ศพเดินได้

แต่ถ้าเรามีสติปัญญานะ ไม่ใช่ศพ คน แล้วไม่ใช่คนธรรมดาด้วยนะ ถ้าเราเป็นนักปฏิบัติ เสียด้วย เป็นผู้มีสติปัญญาเสียด้วย เคลื่อนไหวไป มีสติปัญญา สายตาค่อยลงต่ำ ไม่วอกแวก วอกแวก การเคลื่อนไหวไป เพราะอะไร เพราะการเคลื่อนไหวไปนี้มีสติรักษาหัวใจไว้ ไม่ส่งออกไป ฟุ้งซ่าน ไม่ดูแลสิ่งใด ไม่ไปเกาะเกี่ยวสิ่งใด เราจำเป็นจะต้องเดิน จำเป็นต้องดำรงชีวิต เราก็ รักษาหัวใจของเราไว้ รักษาใจไว้อยู่ในหัวอกของเรา เวลาเรารักษาไว้ ไปไหนเราเคลื่อนไหวมี สติปัญญาตลอด เวลาเข้าทางจงกรมเราก็ต่อเนื่องไปเลย เวลาเรารักษาไว้ เวลาเรานั่งสมาธิรักษา ไว้

ไอ้มันปล่อยคิดไปเรื่อยแปดเลย หัวใจอย่างกับไฟเลยนะ เข้านั่งสมาธิ นั่งไปแล้ว อู๋! ร่างกายนั่งนิ่ง จิตใจมันเผาไหม้ มันทุกข์ยากไปหมดเลย เพราะอะไร เพราะซากศพเดินได้ เวลาเดินไปอย่างกับซากศพ ไม่มีเจ้าของ แล้วเวลานั่งสมาธิแล้วเราจะไปตามมันกลับมาไว้กลาง หัวอก

แต่ถ้าเรามีสติปัญญารักษาไว้ตั้งแต่ต้น หลวงตาท่านสอน สอนว่าให้พุทโธไว้ พุทโธนี้ เหมือนกับโคลกบควาย เราผูกเชือกไว้ เวลาเราจะใช้เราก็ไปจับเชือกนั้นมา เพราะเราพุทโธๆ เรามี สติปัญญาตลอด กับโคลกบที่เขาเลี้ยงปล่อย เขาเลี้ยงไว้ในป่า เวลาเขาจะใช้สอยมันนะ เขาต้อง เข้าป่าเข้าเขาไปหา “ควายอยู่ไหน ควายอยู่ไหน” จะเอามันมาใช้งาน

นี่เหมือนกัน วันๆ ไม่เคยดูแลมันนะ แล้วเวลานั่งสมาธิก็จะใช้มันไป พอนั่งสมาธิ เอามัน มาเลย มันมาไหมล่ะ แต่ถ้าเรามีสติปัญญารักษาของเราอยู่ เราผูกเชือกไว้ให้มันกินหญ้า กินน้ำอยู่ที่ บริเวณของมัน เวลาจำเป็นต้องใช้เราก็ไปจับเชือกมา เราก็ได้วัวได้ควายของเรามา

จิตใจก็เหมือนกัน เราดูแลรักษาของเราไว้ ดูแลรักษาหัวใจของเราไว้ เพราะเรามาเพื่อหัด ภาวนา อุตตสมบัติ สมบัติประจำหัวใจ สมบัติประจำตน เรามีจิตใจ จิตใจเราต้องมีอุตตสมบัติ มี ศีลมีธรรมเป็นสมบัติของใจ เอวัง